

Bruksela, 10 marca 2026 r.
(OR. en)

7117/26

SOC 141
EMPL 58
ECOFIN 302
EDUC 77

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	6605/26
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2026 r.

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady w sprawie wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2026 r., w wersji zatwierdzonej przez Radę (EPSCO) na posiedzeniu, które odbyło się 9 marca 2026 r.

Konkluzje Rady w sprawie wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2026 r.

1. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄC fakt, że pomimo zwiększonej niepewności gospodarczej i geopolitycznej w 2024 r. unijny rynek pracy nadal wykazywał wyraźną odporność – wskaźnik zatrudnienia wzrósł do 75,8 % (wzrost o 0,5 punktu procentowego w porównaniu z 2023 r.)¹, a stopa bezrobocia spadła do rekordowo niskiego poziomu 5,9 % (spadek o 0,2 punktu procentowego w porównaniu z 2023 r.)². Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄC fakt, że w pierwszej połowie 2025 r. zatrudnienie nadal rosło: wskaźnik zatrudnienia osiągnął nowy rekordowy poziom 76,2 %, a luka w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami zmniejszyła się w 2024 r. jeszcze bardziej – do 10,0 punktu procentowego. ODNOTOWUJĄC, że wzrost zatrudnienia wynika głównie z wyższego współczynnika aktywności zawodowej, a nowe miejsca pracy powstawały głównie w sektorze usług i sektorze publicznym. PRZYPOMINAJĄC, że istnieje potrzeba dalszej poprawy wyników na rynku pracy grup niedostatecznie reprezentowanych. DOSTRZEGAJĄC, że poprawa sytuacji na rynku pracy nie przełożyła się na współmierne ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego we wszystkich państwach członkowskich.
2. PRZYPOMINAJĄC, że pomimo stałego wzrostu zatrudnienia wzrost wydajności pracy znajduje się w stagnacji (w latach 2021–2024 wynosił zaledwie 0,1 % rocznie), co stanowi poważne wyzwanie dla długoterminowej konkurencyjności Unii i negatywnie wpływa na potencjał wzrostu gospodarczego, tworzenie miejsc pracy, dynamikę płac i poziom życia. PODKREŚLAJĄC, że poprawa wyników gospodarczych UE wymaga wzmocnienia jej zdolności innowacyjnych, w tym m.in. poprzez wspieranie jakości miejsc pracy i zwiększanie kapitału ludzkiego Europy, zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami rynku pracy w obszarach o strategicznym znaczeniu dla Unii i w sektorach o wysokiej wartości dodanej³.

¹ 80,8 % dla mężczyzn (wzrost o 0,4 punktu procentowego w porównaniu z 2023 r.) i 70,8 % dla kobiet (wzrost o 0,6 punktu procentowego w porównaniu z 2023 r.).

² 5,7 % dla mężczyzn (spadek o 0,1 punktu procentowego w porównaniu z 2023 r.) i 6,2 % dla kobiet (spadek o 0,2 punktu procentowego w porównaniu z 2023 r.).

³ [Opinia Komitetu ds. Zatrudnienia w sprawie aspektów jakości zatrudnienia](#), dok. 9417/25.

3. ODNOTOWUJĄC, że po spadku w latach 2022 i 2023 płace realne w całej UE wzrosły w 2024 r. o 2,7 % w związku ze spadkiem inflacji, choć w niektórych państwach członkowskich utrzymały się poniżej poziomów sprzed pandemii COVID-19. PRZYPOMINAJĄC – mając na uwadze promowanie dobrych wyników na rynku pracy i wspieranie dobrych warunków pracy – o roli i autonomii partnerów społecznych, a także o znaczeniu zapewnienia silnego dialogu społecznego i skutecznych rokowań zbiorowych – zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami. PODKREŚLAJĄC, że zwiększenie zatrudnienia kobiet, a tym samym wzmocnienie ich samowystarczalności ekonomicznej, ma kluczowe znaczenie dla rozwiązania problemu niedoborów siły roboczej w sektorach o wysokiej wartości dodanej oraz dla zapewnienia długoterminowej odporności gospodarki Unii.
4. Z NIEPOKOJEM ODNOTOWUJĄC, że w 2024 r. 53,7 % wszystkich pracowników w Unii zatrudnionych na czas określony sygnalizowało wymuszony charakter takiego zatrudnienia i że – pomimo nieznacznej poprawy – umowy na czas określony nadal: (i) występują prawie trzy razy częściej wśród młodych ludzi; (ii) są formą zatrudnienia bardziej powszechną wśród kobiet niż wśród mężczyzn; i (iii) w kilku państwach członkowskich wiążą się z niskimi wskaźnikami przechodzenia na umowy na czas nieokreślony, co świadczy o utrzymujących się wyzwaniach w zapewnianiu, aby takie formy zatrudnienia skutecznie służyły jako wstęp do stabilnego zatrudnienia. PODKREŚLAJĄC, że 13,3 % pracowników tymczasowych było w 2024 r. zagrożonych ubóstwem⁴, w porównaniu z 5,1 % pracowników zatrudnionych na stałe, i że ubóstwo pracujących występowało głównie wśród pracowników zatrudnionych w niestandardowych formach pracy, często doświadczających przerw w karierze zawodowej, pracujących z mniejszą intensywnością i osiągających niższe roczne zarobki. PODKREŚLAJĄC znaczenie odpowiednich zarobków w świetle wciąż wysokiego odsetka pracowników zagrożonych ubóstwem.

⁴ Próg zagrożenia ubóstwem ustalony jest na 60 % wartości mediany ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji w danym kraju (po dokonaniu transferów socjalnych).

5. Z ZANIEPOKOJENIEM ODNOTOWUJĄC wyniki badań PISA 2022⁵ i ICILS 2023⁶ wskazujące na gwałtowny spadek umiejętności podstawowych wśród uczniów w całej Unii (przy znacznym wzroście osób osiągających słabe wyniki w nauce i widocznym spadku odsetka uczniów osiągających najlepsze wyniki), utrzymującą się znaczną lukę związaną ze statusem społeczno-ekonomicznym (jedynie 16,3 % uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji osiąga dobre wyniki w zakresie umiejętności podstawowych, w porównaniu z 59,0 % ich bardziej uprzywilejowanych rówieśników), a także niski poziom umiejętności cyfrowych (43 % uczniów nie ma podstawowych umiejętności cyfrowych). PODKREŚLAJĄC, że niewystarczające opanowanie umiejętności podstawowych i cyfrowych stanowi główną przeszkodę dla mobilności społecznej i wzrostu wydajności na poziomie makroekonomicznym. ODNOTOWUJĄC, że poprawa jakości kapitału ludzkiego w Unii ma zasadnicze znaczenie również dla złagodzenia wyzwań demograficznych.

⁵ OECD (2023), [PISA 2022 Results \(Volume I\): The State of Learning and Equity in Education](#) [Wyniki PISA 2022 (tom I): Stan uczenia się i równość w edukacji], OECD Publishing, Paryż.

⁶ Fraillon, J. (2025), [ICILS 2023 International Report: An International Perspective on Digital Literacy](#) [Międzynarodowe sprawozdanie ICILS 2023: umiejętności cyfrowe – perspektywa międzynarodowa], Międzynarodowe Towarzystwo Oceniania Osiągnięć Szkolnych (IEA).

6. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄC fakt, że w ostatnim dziesięcioleciu wczesne kończenie nauki wykazywało długoterminową tendencję spadkową⁷, podczas gdy odsetek osób z wykształceniem wyższym znacznie wzrósł⁸. ZWRACAJĄC jednak UWAGĘ, że według danych OECD z 2023 r. około jedna piąta dorosłych w Unii osiąga słabe wyniki zarówno pod względem umiejętności czytania i pisania, jak i rozumowania matematycznego⁹. PRZYPOMINAJĄC w tym kontekście, że wzrost zapotrzebowania na rynku pracy w sektorach strategicznych nadal przewyższa dostępność odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, co prowadzi do utrzymujących się niedoborów w obszarze nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyce (STEM) oraz w powiązanych dziedzinach. ODNOTOWUJĄC w tym kontekście zalecenie Komisji dotyczące zalecenia Rady w sprawie kapitału ludzkiego w Unii Europejskiej ujęte w ramach jesiennego pakietu europejskiego semestru 2026, stanowiące nowy instrument europejskiego semestru mający uzupełniać wytyczne dotyczące polityk zatrudnienia państw członkowskich, w szczególności poprzez uwzględnienie wymiaru kapitału ludzkiego w tych politykach zatrudnienia.

⁷ Z 11,0% do 9,4% w latach 2015–2024. W przypadku mężczyzn odsetek osób wczesnie kończących naukę spadł z 12,5 % do 11,0 %, natomiast w przypadku kobiet – z 9,4% do 7,7 %.

⁸ Z 36,5% do 43,1% w latach 2015–2023. W przypadku mężczyzn odsetek osób z wykształceniem wyższym wzrósł z 31,2 % do 37,5 %, natomiast w przypadku kobiet – z 41,8 % do 48,8 %.

⁹ Zob. OECD (2024), [Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?: Survey of Adult Skills 2023](#) [Czy dorośli mają umiejętności, których potrzebują, aby odnieść sukces w zmieniającym się świecie? Badanie umiejętności osób dorosłych 2023], OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paryż.

7. Z NIEPOKOJEM ZAUWAŻAJĄC, że dostęp do odpowiedniej ochrony socjalnej jest nadal nierównomierny w zależności od statusu zatrudnienia i rodzaju umowy, przy czym pracownicy zatrudnieni w ramach niestandardowych form i niektóre osoby samozatrudnione borykają się ze znacznymi lukami w dostępie do tej ochrony, w związku z czym doświadczają większego ryzyka społecznego, a jakość ich miejsca pracy jest ograniczona w większym stopniu. PODKREŚLAJĄC, że rok 2024 był trzecim z rzędu, gdy wpływ transferów socjalnych na ograniczanie ubóstwa był mniejszy, i że konieczne będą dalsze wysiłki, w tym w celu wyeliminowania luk w systemach dochodu minimalnego¹⁰, który często jest na niewystarczającym poziomie, by wydobyć ludzi z ubóstwa, jak opisano w zaleceniu Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie. POTWIERDZAJĄC w szczególności, że zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego dzieci ma zasadnicze znaczenie dla przerwania międzypokoleniowego cyklu defaworyzacji i dla umożliwienia wszystkim dzieciom pełnego wykorzystania ich potencjału w społeczeństwie zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci. KŁADĄC NACISK na fakt, że tendencje demograficzne nadal wywierają presję na nasze gospodarki, rynki pracy, adekwatność i stabilność naszych systemów ochrony socjalnej, w tym emerytury i renty, a także na systemy opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej. ZWRACAJĄC UWAGĘ, że zwiększenie uczestnictwa kobiet w rynku pracy pomaga ograniczać ryzyko popadnięcia przez nie w ubóstwo w starszym wieku, a także zapewniać stabilność systemów emerytalnych i ochrony socjalnej. UZNAJĄC, że dobrze zaprojektowane polityki ochrony socjalnej i włączenia społecznego mogą również przyczyniać się do wzmocnienia więzi z rynkiem pracy i wzrostu wydajności.

¹⁰ [Najważniejsze przesłania Komitetu Ochrony Socjalnej na temat wdrażania zalecenia Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie we wszystkich państwach członkowskich UE](#), dok. 14905/25.

8. PONOWNIE STWIERDZAJĄC, że przystępność cenowa mieszkań pozostaje pilnym wyzwaniem w Unii, ponieważ w ostatnim dziesięcioleciu ceny nieruchomości mieszkalnych w UE rosły średnio o około 10 % szybciej niż dochody¹¹. ZWRACAJĄC UWAGĘ w tym kontekście, że w 2024 r. 8,2 % ludności UE żyło w gospodarstwach domowych, które przeznaczały ponad 40 % swojego dochodu do dyspozycji na wydatki mieszkaniowe (przy czym wskaźnik ten osiągnął poziom 31,1% wśród osób zagrożonych ubóstwem w porównaniu z poziomem 3,8 % w przypadku pozostałej części ludności).
PODKREŚLAJĄC, że zarówno mieszkalnictwo socjalne, jak i wspieranie dostępu do posiadania na własność lokalu mieszkalnego mogą odegrać kluczową rolę w zwiększaniu dostępu do odpowiednich i przystępnych cenowo mieszkań, podczas gdy ich podaż pozostaje ograniczona m.in. przez rosnące koszty budowy, gruntów i finansowania.
PRZYPOMINAJĄC, że chociaż istnieją wspólne wyzwania i możliwości, a także przepisy UE dotyczące niektórych aspektów mieszkalnictwa, to polityka mieszkaniowa pozostaje w gestii państw członkowskich. PODKREŚLAJĄC, że bezdomność – jedna z najpoważniejszych form wykluczenia społecznego – wykazuje w kilku państwach członkowskich tendencję wzrostową i że należy jej przeciwdziałać za pomocą rozwiązań opartych na mieszkalnictwie (w tym poprzez stosowanie podejścia „najpierw mieszkanie”), którym towarzyszyć powinny zintegrowane podejścia do walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym¹². ODNOTOWUJĄC, że utrzymujące się na wysokim poziomie ceny energii przyczyniają się do ubóstwa energetycznego i odpowiadają za znaczną część kosztów utrzymania, co ma wpływ na standard życia w gospodarstwach domowych, a także na konkurencyjność.

¹¹ Cousin G., Frayne C., Dias Martins V. i B. Vasicek (2025), [*Housing in the European Union: Market Developments, Underlying Drivers, and Policies*](#) [Mieszkalnictwo w Unii Europejskiej: zmiany na rynku, czynniki leżące u podstaw tych zmian oraz strategie polityczne], dokument konsultacyjny na temat gospodarki europejskiej nr 228, październik 2025.

¹² Nie istnieje jedna zharmonizowana ogólnounijna definicja bezdomności i pomiar skali tego zjawiska, ponieważ dostępność i jakość danych znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich ze względu na różnice w definicjach i metodach gromadzenia danych.

9. **PODKREŚLAJĄC**, w świetle powyższego kontekstu społeczno-gospodarczego, potrzebę wspierania pozytywnej konwergencji gospodarczej i społecznej poprzez postępy w realizacji głównych unijnych celów i celów krajowych na 2030 r. w zakresie zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, mając przy tym na uwadze, że:
- Unia jest na dobrej drodze do osiągnięcia celu dotyczącego wskaźnika zatrudnienia wynoszącego 78 % w 2030 r. (75,8 % w 2024 r.), przy czym siedem państw członkowskich już osiągnęło swoje cele krajowe;
 - konieczne są dalsze znaczne wysiłki, aby osiągnąć wyznaczony na 2030 r. cel w zakresie umiejętności, jakim jest coroczny udział w szkoleniach co najmniej 60 % ogółu osób dorosłych w UE (39,5 % w 2022 r.), zwłaszcza że większość państw członkowskich nadal ma opóźnienia w realizowaniu celów krajowych;
 - potrzebne są dalsze wysiłki na rzecz osiągnięcia unijnego celu w zakresie ograniczenia ubóstwa, czyli zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o co najmniej 15 mln do 2030 r. (z czego co najmniej 5 mln powinny stanowić dzieci). Obecne tempo ograniczania ubóstwa – zmniejszenie o około 2,9 mln liczby osób zagrożonych w latach 2019–2024 – nie jest wystarczające do osiągnięcia unijnego celu, przy czym istnieją duże różnice między państwami członkowskimi w realizacji ich celów krajowych, a w 11 państwach członkowskich liczba osób zagrożonych jest wyższa w 2024 r. niż w 2019 r.; utrzymują się również wyzwania związane ze wszystkimi aspektami ubóstwa i wykluczenia społecznego.

10. PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI ustalenia z analizy na pierwszym etapie przeprowadzonej przez Komisję według zasad ram konwergencji społecznej i zgodnie z celami określonymi w art. 3 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1263, które to ustalenia wskazują w szczególności na:

- (i) utrzymującą się tendencję pozytywnej konwergencji w zakresie wyników na rynku pracy;
- (ii) utrzymujące się zagrożenia dla pozytywnej konwergencji społecznej w zakresie rozwoju umiejętności; oraz
- (iii) brak oznak pozytywnej konwergencji społecznej w zakresie wskaźnika zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, nierówności dochodowych i realnego dochodu do dyspozycji brutto na mieszkańca.

ODNOTOWUJĄC, że w 2026 r. Komisja opublikuje szczegółową analizę na drugim etapie w odniesieniu do dziewięciu państw członkowskich, w których zidentyfikowano potencjalne zagrożenia dla pozytywnej konwergencji społecznej.

11. PONOWNIE PODKREŚLAJĄC znaczenie wzmocnienia kształtowania polityki opartej na dowodach w celu lepszej oceny wpływu reform i inwestycji w dziedzinie rynku pracy, umiejętności i polityki społecznej na wzrost gospodarczy i wydajność, a także znaczenie działania na rzecz realizacji celów społecznych, takich jak uczestnictwo w rynku pracy i ograniczanie ubóstwa.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ, z należyтым uwzględnieniem odpowiednich kompetencji oraz zasad pomocniczości i proporcjonalności:

12. WZYWA państwa członkowskie, aby w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi zintensyfikowały wysiłki na rzecz wzmocnienia polityk w zakresie umiejętności i polityk rynku pracy sprzyjających jakości pracy, wspierały uczenie się przez całe życie, w tym podnoszenie i zmianę kwalifikacji przez osoby dorosłe z myślą o zaradzeniu niedoborom, zwiększały uczestnictwo w rynku pracy, zwłaszcza wśród grup niedostatecznie reprezentowanych, oraz, jako rozwiązanie uzupełniające, przyciągały międzynarodowe talenty dzięki zarządzanej legalnej migracji. W tym kontekście APELUJE do państw członkowskich, by usprawniły narzędzia gromadzenia informacji na temat umiejętności i prognozowania zapotrzebowania na umiejętności i skuteczniej włączały je w opracowywanie i wdrażanie polityk, również z wykorzystaniem inicjatyw UE, takich jak europejskie obserwatorium gromadzące informacje na temat umiejętności, by ułatwiała przechodzenie do innych miejsc pracy wysokiej jakości, oraz lepiej integrowały usługi w zakresie zatrudnienia i usługi społeczne.
13. WZYWA państwa członkowskie do przyspieszenia modernizacji systemów ochrony socjalnej i włączenia społecznego, przy zapewnieniu ich dostosowania do nowych form pracy i pojawiających się potrzeb, tak aby zapewnić dostęp do odpowiedniej, trwałej i skutecznej ochrony socjalnej wszystkim pracownikom, w tym osobom pracującym w ramach niestandardowych form zatrudnienia, i osobom samozatrudnionym oraz aby zmniejszyć ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego, zwłaszcza wśród dzieci i osób znajdujących się w trudnej sytuacji, w szczególności poprzez aktywne włączenie. WZYWA państwa członkowskie, aby w razie potrzeby i z uwzględnieniem specyfiki krajowej zwiększyły podaż przystępnych cenowo mieszkań i pomocy mieszkaniowej, przeciwdziałały rosnącej presji w zakresie kosztów mieszkaniowych i zintensyfikowały działania mające na celu zapobieganie bezdomności i jej eliminację poprzez promowanie dostępu do stałego zakwaterowania dzięki świadczeniu usług wspierających opartych o koncepcje, takie jak „najpierw mieszkanie”, i podejście skoncentrowane na kwestiach mieszkaniowych. APELUJE do państw członkowskich, aby wspierały dostęp do usług wspierających i podstawowych, w tym w zakresie energii, na rzecz gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji.

14. ZACHĘCA państwa członkowskie do regularnego przeprowadzania ocen skutków *ex ante* i *ex post* odnośnie do reform i inwestycji w zakresie zatrudnienia, umiejętności i polityki społecznej, w tym ustalenia efektów dystrybucyjnych tych reform i inwestycji, na przykład pod względem grup dochodowych, płci, wieku i regionów. ZACHĘCA państwa członkowskie do korzystania w tym celu z możliwości wzajemnego uczenia się oferowanych przez Komisję w zakresie zwiększania zdolności administracyjnych, w tym w kontekście ustanowionego w 2025 r. centrum wiedzy na temat inwestycji społecznych.
15. WZYWA państwa członkowskie do uwzględnienia ustaleń wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2026 r. przy wdrażaniu ich średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych oraz przy przygotowywaniu ich rocznych sprawozdań z postępów za 2026 r., zgodnie z obowiązkiem prezentacji postępów we wdrażaniu zasad Europejskiego filaru praw socjalnych w ramach europejskiego semestru.
16. WZYWA Komisję do dalszych działań na rzecz systematycznego uwzględniania statystyk segregowanych według kryterium płci w corocznym wniosku dotyczącym wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu, tak aby identyfikować i stopniowo likwidować utrzymujące się różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn.
17. WZYWA Komisję i państwa członkowskie do dalszej poprawy dostępności, terminowego dostarczania, jakości i dezagregacji statystyk dotyczących rynku pracy, umiejętności i statystyk społecznych w celu wsparcia monitorowania w ramach europejskiego semestru, a także wdrażania europejskiego filaru praw socjalnych.

18. ZWRACA SIĘ do Komisji o dalszą refleksję nad ewentualnymi dostosowaniami analizy na pierwszym etapie ram konwergencji społecznej, jak wskazano w przeprowadzonej w 2024 r. ocenie Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej. APELUJE do Komisji, aby opublikowała wyniki analizy na drugim etapie odpowiednio wcześniej przed publikacją pakietu wiosennego 2026, tak aby ułatwić wypracowanie wspólnego rozumienia wyzwań dla pozytywnej konwergencji społecznej. ZWRACA SIĘ do Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej o przeanalizowanie odnośnych ustaleń i poinformowanie Rady w czerwcu 2026 r. o stanie konwergencji społecznej w Unii.
19. WZYWA Komisję do zapewnienia terminowej publikacji wiosennego pakietu europejskiego semestru w celu wsparcia pełnego zaangażowania Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej w przygotowanie przyjęcia przez Radę, na podstawie art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4 TFUE, zaleceń dla poszczególnych krajów.
